

Europa

EUROPESE ANALYSECEL

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

OPLOSSING VAN GRENDOVERSCHRIJDENDE SUCCESSIEBELASTINGPROBLEMEN IN DE EU

COM(2011)864

Synthese:

Grensoverschrijdende nalatenschappen geven voor Europese burgers vaak aanleiding tot heffingsproblemen die zich vertalen in dubbele belasting en discriminerende fiscale behandeling. In deze mededeling formuleert de Europese Commissie de aanbeveling om de nationale voorkomingsregelingen voor dubbele belasting flexibeler toe te passen en publiceert zij een werkdocument om hierbij de beginselen van niet-discriminerende successie- en schenkingsbelasting te hanteren.

Context:

De Europese Commissie heeft in oktober 2009 een ontwerpverordening voorgesteld *"betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en authentieke akten op het gebied van erfopvolging"*. De Kamer heeft hierover in december 2009 een subsidiariteitsadvies geformuleerd¹.

Deze ontwerpverordening had echter geen betrekking op de heffingsproblemen die bij nalatenschappen in grensoverschrijdende situaties ontstaan. Met deze Mededeling zoekt de Europese Commissie voor dit probleem een oplossing.

Inhoud:

Achttien lidstaten, waaronder België, heffen een specifieke belasting bij overlijden, terwijl negen (Oostenrijk, Cyprus, Estland, Letland, Malta, Portugal, Roemenië, Slowakije en Zweden) dat niet doen.

Doordat de lidstaten de nalatenschappen zeer verschillend belasten², ondervinden Europese burgers die een nalatenschap uit het buitenland ontvangen obstakels in het uitoefenen van de vrijheid van vestiging en kapitaal binnen de Unie.

¹ Zie Kamer, DOC 52 2330/001:

<http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/52/2330/52K2330001.pdf>

² Zo is er bijvoorbeeld in Frankrijk een heffing op grond van de laatste woonplaats van de erflater; in België op grond van de ligging van het onroerend goed; in Spanje geldt als aanknopingspunt de woonplaats van het land van de verkrijger. Als een erflater in Frankrijk woont, het onroerend goed zich in België bevindt en de erfgenamen in Spanje wonen, is er dus een drievoudige belastingplicht. Voor concrete voorbeelden: zie SONNEVELDT en ZUIDERWIJK, Internationale aspecten van het schenkings-en successierecht, 2005, Kluwer, p. 4.

Deze obstakels vertalen zich onder meer in dubbele belasting, discriminerende fiscale behandeling bij het verkrijgen van een nalatenschap uit het buitenland, verschillende invulling van begripsbepalingen, ...

Wat de dubbele belasting betreft, stippen we aan dat er praktisch geen regels zijn om doeltreffend voorkoming voor dubbele belasting te verlenen, terwijl dit wel het geval is bij belastingen naar het inkomen en het vermogen.

Wat de discriminerende fiscale behandeling bij het verkrijgen van een nalatenschap uit het buitenland betreft, stippen we aan dat lidstaten vaak een hoger tarief van successiebelasting toepassen wanneer de goederen, overledenen en/of hun erfgenamen zich in een ander land bevinden dan het tarief dat ze zouden toepassen in zuiver binnenlandse situaties.

Volgens de Europese Commissie kunnen deze grensoverschrijdende successiebelastingproblemen worden opgelost zonder harmonisatie van de successiebelastingregels van de lidstaten.

De Europese Commissie formuleert volgende aanbevelingen:

1. M.b.t. de dubbele belasting:

Weinig lidstaten hebben bilaterale verdragen om dubbele belasting bij nalatenschappen ongedaan te maken. *België heeft op dit gebied slechts met Frankrijk³ en Zweden een bilateraal verdrag.*

De Europese Commissie formuleert de aanbeveling tot verbetering van de bestaande nationale maatregelen van de lidstaten om voorkoming voor dubbele belasting bij nalatenschappen te verlenen. De Commissie verzoekt de lidstaten de passende oplossingen in hun nationale wetgeving of bestuurlijke praktijk te integreren.

2. M.b.t. de discriminerende heffing

Voor wat de discriminerende heffing betreft, heeft de Commissie een werkdokument gepubliceerd waarin de beginselen van een niet-discriminerende successie- en schenkingsbelasting worden uiteengezet en met behulp van rechtspraak worden geïllustreerd. Hierdoor kunnen de lidstaten hun regels in overeenstemming brengen met het EU-recht, en krijgen de burgers meer inzicht geven in de voorschriften die de lidstaten in acht moeten nemen.

Ofschoon de tarieven van de successiebelasting laag kunnen zijn wanneer er een sterke verwantschap bestaat tussen de overledene en de erfgenamen, kunnen zij in sommige lidstaten toch oplopen tot 60-80 % als de overledene en de begunstigde niet verwant zijn.

De Europese Commissie deelt mee dat ze overleg zal plegen met de lidstaten met het oog op een passende follow-up van de aanbevelingen. Binnen drie jaar volgt een evaluatieverslag over de ontwikkelingen ter zake. Op basis daarvan zal de Europese Commissie beslissen of er verdere stappen moeten worden ondernomen op nationaal of EU-niveau.

³ Overeenkomst van 20 januari 1959 tot voorkoming van dubbele aanslag en tot regeling van sommige andere vraagstukken inzake de belastingen op de erfenissen en registratierechten.

Rechtsgrondslag:

Er bestaat geen EU-wetgeving op het gebied van successiebelasting. De lidstaten kunnen naar eigen inzicht wetgevend ingrijpen voor zover zij niet discrimineren op basis van nationaliteit.

Bevoegde commissie(s):

Commissie voor Financiën en Begroting;

Bevoegde overheden en belangeninstanties:

- FOD Financiën
- Momenteel int de federale administratie nog *in opdracht van de Gewesten* de successie-, registratie- en schenkingsrechten (cf. Bijzondere Financieringswet). Door die bevoegdheidsverdeling in de Bijzondere Financieringswet blijft ook het toezicht op de administratieve procedure een bevoegdheid van de federale overheid.
- De “Internationale Raad van het Belgisch Notariaat”, vormt het gemeenschappelijke internationale departement van de “Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat” en van de “Nationale Kamer van notarissen”, en kan over deze aangelegenheid ook toelichting geven.

“Subsidiariteitsadvies” of “politieke dialoog”?

De Commissie verzoekt de nationale parlementen om deze mededeling te bespreken en hun volledige steun aan dit initiatief te geven.

De nationale parlementen kunnen geen advies over de subsidiariteit van het tekstvoorstel formuleren omdat het hier een mededeling betreft en geen wetgevingsvoorstel.

De nationale parlementen kunnen wel in het kader van de politieke dialoog met de Europese Commissie (het Barroso-initiatief) hun opmerkingen over dit document aan de Europese Commissie verzenden. Het verzenden van opmerkingen is, in dit geval, niet gebonden aan een termijn.

Meer informatie:

Tekst van het ontwerp van COM(2011)864

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0864:FIN:NL:PDF>

Eurovoc-descriptoren: EUROPESE UNIE – belasting op inkomsten uit kapitaal – dubbele belasting – erfrecht - fiscaliteit – grensoverschrijdende samenwerking - kapitaalbelasting

Redactie: Roeland Jansoone, adviseur, tel. 02/549.80.93, roeland.jansoone@dekamer.be